

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	BABEŞ–BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM, KOLOZSVÁR
1.2 Kar	Politika-, Közigazgatás- és Kommunikációtudományi Kar
1.3 Intézet	Politikatudományi Intézet – Magyar Tagozat Kommunikáció, PR és Reklám Intézet – Magyar Tagozat Újságírói Intézet – Magyar Tagozat
1.4 Szakterület	Politikatudomány
1.5 Képzési szint	Alapszint
1.6 Szak / Képesítés	Politikatudomány

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Bevezetés a politológiába						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Lőrincz József, adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Szabó Tamás, doktorandusz						
2.4 Tanulmányi év	I	2.5 Félév	I	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					28
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					6
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					28
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					3
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	69				
3.8 A félév össz-óraszama	125				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• nincsenek
4.2 Kompetenciabeli	• nincsenek

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• nincsenek
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> • szemináriumra kötelező elolvasni és kijegyzetelni a megadott olvasmányt • a jelenlét kötelező a szemináriumok háromnegyedén • ha a diák többet hiányzik, akkor pótfeladatokat kell elvégeznie

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • C1: A társadalmi-politikai-gazdasági rendszer megértésének, elemzésének és értékelésének alapjai. Alapvető fogalmak és elméletek elsajátítása. • C3: A társadalmi-politikai jelenségek elemzésének módszerei. Olyan elméletek és módszerek kijelölése, amelyek elősegítik a társadalmi és politikai konfliktusok értelmezését. • C5: Társadalmi és politikai eszmék és értékek bemutatása. A politikatudományok alapvető fogalmainak a helyes használata a szakmai kommunikáció során.
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • CT1: Komplex feladatok megoldása a megfelelő források felhasználásával (sajátos információk átvétele, átadása, feldolgozása, tárolása) - legalább egy idegen nyelven

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • Az előadások célja a politika jelenségeinek, illetve tudományos vizsgálatának a vázlatos, átfogó bemutatása. Tárgyalni fogjuk a legfontosabb politikaelméleti problémákat, fogalmakat, a tudományág történetét és a tudományok közt elfoglalt helyét, a politikai rendszereket, intézményeket, folyamatokat. Továbbá, vizsgálni fogjuk ezek viszonyát a társadalom politikai kultúrájához és a legfontosabb ideológiai rendszerekhez. Végül áttekintjük a közpolitikát, a helyi önkormányzatok működését, és a nemzetközi kapcsolatok elméletét. Mintegy gyakorlati összefoglalásként tárgyalni fogjuk a román politikai rendszert. • A szemináriumok célja: az előadásokon előadott témák, kérdések, fogalmak, elméletek elmélyítése, megbeszélése, konkrét helyzetekre való alkalmazása. Továbbá, a szeminárium arra szolgál, hogy a diákok a szakmai gondolkodást, munkamódszereket, munkaeszközöket-, technikákat megismerjék és rutinszerűen alkalmazzák.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A tantárgyhoz kapcsolható készségek és jártasságok fejlesztése. Ezek a következők: tájékozódási képesség közvetlen és tágabb környezetünkben; problémafelismerés; a probléma megfogalmazása a szakmai korlátok figyelembevételével; a szakmai, az erkölcsi és a politikai racionalitás közti különbség felismerése; a kérdések árnyalt, több szempontból való megközelítése; források, információk összegyűjtése és feldolgozása; az információk feldolgozása; az eredmény bemutatása.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
-------------	----------------------	--------------

<p style="text-align: center;">I. ÁLTALÁNOS BEVEZETÉS</p> <p style="text-align: center;"><i>1. találkozás. Bevezetés, meghatározások</i></p> <p>Bevezetés, a kurzus bemutatása, szervezés. Munkaeszközök. Meghatározások: mi a politika; mi a politológia. Az erkölcsi, a tudományos (technikai) és a politikai döntések racionalitása közötti különbség. Ágazatai. Rokontudományok.</p>	<p>Interaktív előadás</p>	<p><i>Bibliográfia</i> Bayer József (1999): A politikatudomány alapjai, Budapest: Napvilág Kiadó, 16-51. old. Fischella, Domenico (2001): A politikatudomány alapvonalai, Budapest: Osiris, 43-70. old.</p>
<p style="text-align: center;"><i>2. találkozás. A politikai gondolkodás forrásai és legfontosabb témái</i></p> <p>A politikatudomány néhány fontos témájának története. A politikai gondolkodás és a történelem viszonya. A politikai gondolkodás mint politikai filozófia. A politikai gondolkodás mint a kormányzás, az adminisztráció tudománya. A politikatudomány mint a demokrácia tudománya. Kritikai és apologetikus politológia. Politika és vallás, állam és egyház. Egyenlőség és szabadság. A társadalmi szerződés. A közérdek. A politikai realizmus. A jogállam. A kortárs politikatudomány kialakulása és intézményesülése. Intézmények, folyóiratok. A kelet-európai politikatudomány problémái. A publicisztika szerepe. Presztízse. Legfontosabb témák: az átmenet, az értelmiség, az élitek, a pártok és pártrendszer, az európai integráció, a civil társadalom, stb.</p>	<p>Interaktív előadás</p>	<p><i>Bibliográfia</i> Gyurgyák János (szerk.): Mi a politika?, Budapest: Osiris Kulcsár Kálmán (1999): A politikai gondolkodás fejlődése, in A. Gergely András – Bayer József – Kulcsár Kálmán (szerk.): A politikatudomány arcai, Budapest: Akadémiai Kiadó, 15-52.</p>
<p style="text-align: center;"><i>3. találkozás. A hatalom</i></p> <p>Az állam. Hatalom, uralom, legitimitás. A hatalom/uralom vizsgálatának négy modellje: voluntarista (elitista és pluralista elméletek), hermeneutikai, strukturalista, posztmodern. Két megközelítés: strukturális és a módszertani individualizmus.</p>	<p>Interaktív előadás</p>	<p><i>Bibliográfia</i> Bayer József (1999): A politikatudomány alapjai, Budapest: Napvilág Kiadó, 64-80, 372-381. old. Lipset, Seymour Martin (1995) Homo politicus, Budapest Osiris, 80-93. old.</p>
<p style="text-align: center;">II. INTÉZMÉNYEK</p>	<p>Interaktív előadás</p>	<p><i>Bibliográfia</i> Bayer József (1999): A politikatudomány alapjai, Budapest: Napvilág Kiadó, 64-67,</p>

<p>4. találkozás. A politikai rendszerek főbb típusai</p> <p>Politikai rendszerek. Az autoritárius rendszerek és típusaik. A totalitarizmus: az elmélet és kritikája. A náciizmus és az államszocializmus. A demokrácia, a demokratikus rendszerek válfajai.</p>		<p>101-118. old. Fischella, Domenico (2001): A politikatudomány alapvonalai. Fogalmak, problémák, elméletek. Budapest, Osiris Kiadó, 284–297. old.)</p>
<p>5. találkozás. A hatalommegosztás</p> <p>A hatalommegosztás fő ágai: törvényhozó, végrehajtó és bírói. A parlament leírása és funkciói. A végrehajtó hatalom (az elnök vagy a kormány) leírása és funkciói. A bírói hatalom. Az alkotmánybíróság.</p>	<p>Interaktív előadás</p>	<p><i>Bibliográfia</i> Almond, Gabriel A.; G. Bingham Powell (1999) Összehasonlító politológia, Budapest: Osiris Kiadó, 129-145. old. Bayer József (1999): A politikatudomány alapjai, Budapest: Napvilág Kiadó, 120-157. old.</p>
<p>III. A POLITIKA KONFLIKTUSOS FOLYAMATA</p> <p>6. találkozás. Pártok és pártrendszerek</p> <p>Pártok és pártrendszerek. A pártok általános jellemzése. Kialakulásuk és tipológiáik.</p>	<p>Interaktív előadás</p>	<p><i>Bibliográfia</i> Bayer József (1999): A politikatudomány alapjai, Budapest: Napvilág Kiadó, 177-208, 224-246. old. Fischella, Domenico (2001): A politikatudomány alapvonalai, Budapest: Osiris, 172-189. old.</p>
<p>7. találkozás. Választások és választási rendszerek</p> <p>Választások és választási rendszerek. A választások funkciói. A választási rendszerek típusai: a többségi (relatív és abszolút), az arányos és a vegyes. A választási rendszerek előnyei és hátrányai. A román választási rendszer.</p>	<p>Interaktív előadás</p>	<p><i>Bibliográfia</i> Bayer József (1999): A politikatudomány alapjai, Budapest: Napvilág Kiadó, 209-223. old. Fischella, Domenico (2001): A politikatudomány alapvonalai, Budapest: Osiris, 189-207. old. Lipset, Seymour Martin (1995) Homo politicus, Budapest Osiris, 207-336. old.</p>
<p>IV. A POLITIKA KULTURÁLIS-IDEOLÓGIAI MEGKÖZELÍTÉSE</p>	<p>Interaktív előadás</p>	<p><i>Bibliográfia</i> Almond, Gabriel A. - Verba, Sidney (1996): Cultura civică. Atitudini politice și</p>

<p style="text-align: center;">8. találkozás. A politikai kultúra</p> <p>Politikai kultúra. Almond és Verba kutatásának bemutatása. A politikai kultúrák tipológiája. Az elmélet bírálata. A szocializáció. A részvétel.</p>		<p>democrație în cinci națiuni, București: CEU Press; Editura du Style.</p> <p>Almond, Gabriel A. - Verba, Sydney (eds.) (1989): The Civic Culture Revisited, Newbury Park, London, New Delhi: Sage Publications.</p> <p>Bayer József (1999): A politikatudomány alapjai, Budapest: Napvilág Kiadó, 395-407. old.</p> <p>Lipset, Seymour Martin (1995) Homo politicus, Budapest Osiris, 104-203. old.</p>
<p style="text-align: center;">9. találkozás. Ideológiák – 1. rész</p> <p>Meghatározások. A legfontosabb ideológiai áramlatok általános bemutatása. A liberalizmus. Rövid történeti áttekintés. Általános bemutatás. A szabadság. A pozitív és a negatív szabadság. Fontos témák: az állam szerepe, a demokrácia, a jogállam, a polgárok jogai, a gazdaság, a szabadpiac, a reformok, a haladás, a racionalizmus, a tudomány, a véleményszabadság, a környezetvédelem. Irányzatok: klasszikus liberalizmus, neoliberalizmus, gazdasági liberalizmus, kulturális liberalizmus.</p>	<p>Interaktív előadás</p>	<p><i>Bibliográfia</i></p> <p>Bozóki András (2003): Politikai ideológiák. In Gallai Sándor – Török Gábor (szerk.): Politika és politikatudomány. Budapest, Aula Kiadó. 97–145. old.</p> <p>Szabó Miklós (1989): A liberalizmus elvi kérdései, I-II, in Politikai kultúra Magyarországon, 1896-1986, Budapest: Medvetánc könyvek, 47-62. old.</p>
<p style="text-align: center;">10. találkozás. Ideológiák – 2. rész</p> <p>A szocializmus. Eredete, rövid történeti áttekintés. Társadalmi és politikai elméletének legfontosabb elemei. A gazdaság. A bolsevik forradalmak. A gazdaság és a politika szocialista felfogásának bírálatai. A konzervatorizmus. A konzervatorizmus mint ideológia és mint mint világfelfogás. Rövid áttekintés. A konzervatorizmus legfontosabb típusai: romantikus, liberális, libertáriánus, ökológiai, kulturális.</p>	<p>Interaktív előadás</p>	<p><i>Bibliográfia</i></p> <p>Morel, Julius - Bauer, Eva - Meleghy, Tamás - Niedenzu, Heinz-Jürgen - Preglau, Max - Staubmann, Helmut (szerkesztette) (2000): <u>SzociológiaeImélet</u>. Budapest: Osiris Kiadó, 105-125. old.</p> <p>Kontler László (2000): Konzervativizmus? in Kontler László (szerk.): Konzervativizmus 1593-1872. Szöveggyűjtemény, Budapest: Osiris Kiadó, 573-640. old.</p>

<p>11. találkozás: A civil társadalom – 1. rész</p> <p>A fogalom történetének rövid bemutatása. A civil társadalom az állam ellen. A civil társadalom mint fejlett, „civilizált” társadalom. A civil társadalom mint modern társadalom. A civil társadalom témája az 1980-as években: a. a Nagy Francia Forradalom újraértelmezése; b. a kelet-Európai disszidens mozgalmak.</p>	<p>Interaktív előadás</p>	<p><i>Bibliográfia</i> Almond, Gabriel A.; G. Bingham Powell (1999) Összehasonlító politológia, Budapest: Osiris Kiadó, 145-148. old. Bayer József (1999): A politikatudomány alapjai, Budapest: Napvilág Kiadó, 245-266. old.</p>
<p>12. találkozás: A civil társadalom – 2. rész</p> <p>A civil társadalom fogalmának szerepe az államszocializmus és az átmenet értelmezésében. A civil társadalomra alapozó értelmezések bírálata.</p>	<p>Interaktív előadás</p>	<p><i>Bibliográfia</i> Arató András (1992): "Civil társadalom Lengyelországban és Magyarországon", in Politikatudományi Szemle, 2. Tismăneanu, Vladimir (1999): Reinventarea politicului. Europa Răsăriteană de la Stalin la Havel, Iași: POLIROM</p>
<p>13. találkozás: A közvélemény, a nyilvánosság és a politikai napirend</p> <p>Közvélemény. Nyilvánosság. Média. A politikai napirend fogalma és kutatása. Az „agenda-setting”. A „framing”. A média hatása a politikára.</p>	<p>Interaktív előadás</p>	<p><i>Bibliográfia</i> Bayer József (1999): A politikatudomány alapjai, Budapest: Napvilág Kiadó, 381-394. old. Török Gábor (2005): A politikai napirend. Politika, média, közvélemény és az „agenda-setting” hatása, Budapest: Akadémiai Kiadó.</p>
<p>V. ÖSSZEFOGLALÁS</p> <p>14. találkozás: A román politikai rendszer</p> <p>Az elméletek és fogalmak alkalmazása a román politikai élet elemzésére. Románia alkotmánya. Alaptételek: az állam, a szuverenitás, az állampolgárság, a hivatalos nyelv. Alapvető jogok és kötelezettségek. A parlament, az elnök és a kormány. A három hatalmi ág közötti viszony. A központi és a helyi közigazgatás.</p>	<p>Interaktív előadás</p>	<p><i>Bibliográfia</i> Constituția României. Andreescu, Gabriel - Bakk Miklós - Bojin, Lucian - Constantin, Valentin (2010): Comentarii la Constituția României, Iași: Polirom.</p>

Tankönyvek, szöveggyűjtemények

- A. Gergely András; Bayer József; Kulcsár Kálmán (szerk.) (1999): **A politikatudomány arcai. Tanulmányok**, Budapest: Akadémiai Kiadó
- Almond, Gabriel A.; G. Bingham Powell (1999) **Összehasonlító politológia**, Budapest: Osiris Kiadó
- Bayer József (1999): **A politikatudomány alapjai**, Budapest: Napvilág Kiadó
- Bayer József: **A politikai gondolkodás története**, Budapest: Osiris
- Fischella, Domenico (2001): **A politikatudomány alapvonalai**, Budapest: Osiris
- Gallai Sándor – Török Gábor (szerk.) (2003): **Politika és politikatudomány**, Budapest: Aula Kiadó
- Gyurgyák János (szerk.): **Mi a politika?**, Budapest: Osiris
- Haskó Katalin – Hüvelly István (2003): **Bevezetés a politikatudományba**, Budapest: Osiris Kiadó
- Hunyady György (szerk.) (1998): **Történeti és politikai pszichológia**, Budapest: Osiris
- Lányi Gusztáv (szerk.) (1996): **Politikai pszichológia. Szöveggyűjtemény**, Budapest: Balassi Kiadó; ELTE Szociológiai Intézet
- Lipset, Seymour Martin (1995) **Homo politicus**, Budapest Osiris.
- Szabó Márton (1997): **Szövegvalóság. Írások a szimbolikus és diszkurzív politikáról**, Budapest: Scientia Humana.
- Szabó Márton; Kiss Balázs; Boda Zsolt (2000): **Szövegváltozatok a politikára. Nyelv, szimbólum, retorika, diskurzus**, Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, Universitas

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. találkozás: A szeminárium tematikájának bemutatása. Követelmények és munkamódszerek ismertetése (feladatok beküldése, formai követelmények, határidők stb.) Bevezető beszélgetés a politika szükségességéről.	Interaktív beszélgetés	
2. találkozás: Bevezetés: Politika és politikatudomány, meghatározások, alapfogalmak. Lánczi András - Török Gábor: A politikatudomány, in Gallai Sándor – Török Gábor (szerk.) (2003): Politika és politikatudomány , Budapest: Aula Kiadó, 1-13. old. Lánczi András: A politika alapfogalmai, in Gallai Sándor – Török Gábor (szerk.) (2003): Politika és politikatudomány , Budapest: Aula Kiadó. 14-29. old.	Egy rövid előadás megtekintése. Politikatudományi alapfogalmak tisztázása, megbeszélése.	
3. találkozás: Politikai rendszerek Bayer József (1999): Bevezetés a politikatudományba . Budapest: Napvilág Kiadó, 101-120. old.	Játék+Vita	
4. találkozás: Hatalommegosztás: törvényhozó, végrehajtó és bírói hatalom Tóth Csaba: Politikai intézmények: in Gallai Sándor – Török Gábor (szerk.) (2003): Politika és politikatudomány , Budapest: Aula Kiadó, 235- 262. old.	Film. Az olvasmány megbeszélése. Összehasonlítás.	
5. találkozás: Pártok és pártrendszerek Bayer József (1999): Bevezetés a politikatudományba . Budapest: Napvilág Kiadó, 179-208. old.	Csoportmunka: pártalakítás és egy fiktív párt programjának kidolgozása	

<p>5+1 találkozás. Választások és választási rendszerek Bayer József (1999): Bevezetés a politikatudományba. Budapest: Napvilág Kiadó, 209-223. vagy Bakk Miklós (2007): Választási rendszerek. Presa Universitară Clujeană/Kolozsvári Egyetemi Kiadó, Kolozsvár, 7-33 old.</p>	<p>A választási rendszerek átbeszélése. Választási szimuláció, mandátumelosztás</p>	
<p>6. találkozás: Románia – politikatörténeti áttekintés Illyés Gergely – Kántor Zoltán: Románia 1989 után, In Külgügyi Szemle, 2012/4, 79-98 old. (http://kki.hu/assets/upload/Kulugyi_Szemle_2012_04_Romenia_1989_uten_.pdf)</p>	<p>Csoportmunka. Az egyed kormányzati időszakok elemzése</p>	
<p>7. találkozás: A román politikai rendszer Románia Alkotmánya: In Romániai Magyar Jogtudományi Közöny, 2003/2 szám. http://rmjk.adatbank.transindex.ro/pdf/08.melleklet.pdf</p>	<p>Az olvasmány megbeszélése</p>	

9. Értékelés

Tevékenység típusa	Értékelési kritériumok	Értékelési módszerek	Aránya a végső jegyben
Előadás	Az előadás tartalmi részének ismerete: témák, problémák, fogalmak, elméletek, osztályozások.	Írásbeli vizsga	60%
Szeminárium / Labor	A szemináriumok során tárgyalt szerzők, szövegek, témák, problémák, fogalmak, osztályozások ismerete és megfelelő használata	Írásbeli vizsga	20%

	<p>A megfelelő minőségű szemináriumi jegyzetek és szemináriumi dolgozatok. A vizsgán a jegyzetek bemutatása kötelező részvételi feltétel. A rosszul, trehányul elkészített jegyzetek, amelyek nem tesznek eleget bizonyos formai követelményeknek a végső osztályzatot akár 1 ponttal is csökkenthetik. Rendkívüli esetekben viszont 0,5 ponttal emelhetik az osztályzatot a jól elkészített jegyzetek. De ez csak abban az esetben, ha a vizsgadolgozat eléri az átmenő jegyet.</p>	Folyamatos	20%
--	--	------------	-----

A teljesítmény minimumkövetelményei:

- az előadás anyagának alapvető ismerete
- részvétel a szemináriumok háromnegyedén
- a szemináriumi olvasmányok jegyzetei
- a szemináriumi dolgozatok határidőre történő elkészítése.

Kitöltés dátuma

2017. szeptember 20.

Előadás felelőse

Lőrincz József

Szeminárium felelőse

Szabó Tamás

